

KASBIY STANDART

Agronom

Reyestr raqami:

QR kod

I. Umumiy ma'lumotlar

1. Kasbiy standartning qo'llanish sohasi: Ushbu kasbiy standart "Bog'dorchilik bo'yicha texnik-agronom", "Agronom (o'rta malakali)", "Dorivor o'simliklar bo'yicha agronom", "Kartoshkachilik bo'yicha agronom", "Urug'chilik bo'yicha agronom", "O'simliklarni himoya qilish bo'yicha agronom", "Dala ekinlarini yetishtirish bo'yicha texnik-agronom" va "Suv tejoychi texnologiyalar agronomi" kasblari bo'yicha xodimlarga malaka talablarini belgilash, ularning malakasini mustaqil baholash, ta'lim dasturlarini ishlab chiqish, shuningdek, tashkilotlarda inson resurslarini boshqarish sohasi va boshqa faoliyat yo'nalishlarida keng turda qo'llaniladi.

2. Ushbu kasbiy standartda quyidagi asosiy tushunchalar va atamalar qo'llaniladi:

bilim – kasbiy faoliyat doirasida mehnat vazifalarni bajarish uchun zarur bo'lgan egallangan va o'zlashtirilgan ma'lumotlar;

informal ta'lim – maqsadli yoki rejalashtirilgan, biroq institutsionallashtirilmagan ta'lim bo'lib, u oilada, ish joyida va kundalik hayotdagi o'quv faoliyatlarini o'z ichiga oladi;

kasb – ko'nikma va bilimlarni talab qiluvchi muayyan mehnat vazifalari va funksiyalarini bajarish bilan bog'liq bo'lgan faoliyat turi;

kasb xaritasi – muayyan kasb haqida tizimlashtirilgan ma'lumotlarni (kasb nomi, malaka darajasi, ish staji, layoqati va shaxsiy kompetensiyalariga qo'yilgan talablar v.b.) o'z ichiga oluvchi kasbiy standartning tarkibiy qismi;

kasbiy standart – norasmiy va informal ta'limni inobatga olgan holda, muayyan kasbiy faoliyat sohasida bilim, ko'nikma, mas'uliyat va mustaqillik, malaka darajasi, mehnat mazmuni, sifati va sharoitlariga qo'yiladigan talablarni belgilovchi rasmiy hujjat;

kasbiy faoliyat sohasi – ilmiy, ijtimoiy, iqtisodiy sohalarda, ishlab chiqarishda namoyon bo'ladigan kasbiy faoliyat obyektlarining majmuasi;

kasbiy faoliyat turi – xususiyati, natijalari va mehnat sharoitlari bir-biriga yaqin bo'lgan mehnat vazifalarining majmuasi. Kasbiy faoliyat turi kasbiy standartlarni ishlab chiqishda qo'llanilib, aniq mehnat vazifalari hamda malaka talablarini tavsiflash uchun asos bo'lib xizmat qiladi;

kasbiy standartlar reyestri – kasbiy faoliyat sohalari va turlari bo'yicha tizimlashtirilgan kasbiy standartlar ro'yxati;

kompetensiya – bilim, malaka va shaxsiy sifatlarini ma'lum sohada muvaffaqiyatli faoliyat uchun qo'llay olish;

ko'nikma – mehnat vazifasi doirasida alohida yoki yakka harakatlarni jismoniy va (yoki) aqliy jihatdan bajarish;

malaka – tegishli hujjat bilan tasdiqlanuvchi bilim, ko'nikma va kompetensiyalar majmuasi bo'lib, shaxsning muayyan kasbiy faoliyat turini bajarishga tayyorligini aks ettiradi;

malaka darajasi – xodimlarning bilim, ko'nikma va kompetensiyalarining murakkablik, standart bo'lmagan mehnat harakatlari va mas'uliyat parametrlariga muvofiqlik darajasi;

mehnat funksiyasi – mehnat taqsimoti natijasida yuzaga kelgan o'zaro bog'liq mehnat vazifalari majmui;

mehnat vazifasi – mehnat funksiyasi doirasida xodimga yuklanadigan (topshiriladigan) ishning aniq turi;

mehnat harakatlari – muayyan mehnat funksiyasini bajarish uchun xodimning mehnat predmeti bilan o'zaro ta'siri jarayoni;

norasmiy ta'lim – tashkillashtirilgan, maqsadli va rejalashtirilgan ta'lim bo'lib, shaxs yoki ta'lim xizmatlarini ko'rsatuvchi tashkilot tomonidan amalga oshiriladi va rasmiy ta'limni to'ldiruvchi yoki uning alternativasi bo'lishi mumkin;

rasmiy ta'lim – davlat ta'lim muassasalari va davlat tomonidan tan olingan nodavlat ta'lim muassasalarida amalga oshiriladigan, tashkillashtirilgan, maqsadli va rejalashtirilgan ta'lim jarayoni.

3. Kasbiy standartni ishlab chiqishga asos bo'lgan normativ-huquqiy hujjatlar:

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yildagi 5-apreldagi "2023-yilda Qishloq xo'jaligi mahsulotlari ishlab chiqarish, qayta ishlashni kengaytirish va qo'llab-quvvatlashning qo'shimcha chora-tadbirlari to'g'risida" PQ-113-son qarori;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 30-sentyabr "O'zbekiston Respublikasi milliy malaka tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-345-son qarori.

4. Ushbu kasbiy standartda quyidagi qisqartmalar qo'llaniladi:

MMR – Milliy malaka ramkasi;

TMR – Tarmoq malaka ramkasi.

II. Kasbiy standartning pasporti

1.	Kasbiy standartning nomi:	Agronom
2.	Kasbiy faoliyatning asosiy maqsadi:	Qishloq xo'jaligi ekinlarining hosildorligini va sifatini oshirish, tuproq unumdorligini saqlash, shuningdek, barqaror qishloq xo'jaligi mahsulotlarini ishlab chiqarishni ta'minlash orqali oziq-ovqat xavfsizligiga hissa qo'shish
3.	IFUT bo'yicha seksiya, bo'lim, guruh, sinf va kichik sinf:	A seksiya Qishloq, o'rmon va baliq xo'jaligi. 01 Dehqonchilik va chorvachilik, ovchilik va bu sohalarda xizmat ko'rsatish. 01.1 Mavsumiy ekinlar yetishtirish. 01.11 Sholidan tashqari donli ekinlar, dukkaklilar va moyli ekinlar urug'ini yetishtirish: 01.11.1 Sholidan tashqari donli ekinlar yetishtirish; 01.11.2 Dukkakli ekinlar yetishtirish; 01.11.3 Moyli ekinlar va ularning urug'ini yetishtirish. 01.12, 01.12.0 Sholi yetishtirish. 01.13 Sabzavotlar va poliz ekinlari, ildizmevali ekinlar yetishtirish: 01.13.1 Sabzavotlar yetishtirish; 01.13.2 Poliz ekinlari yetishtirish; 01.16 Tolali yigiriluvchi ekinlarni yetishtirish: 01.16.1 Paxta yetishtirish; 01.16.2 Zig'ir yetishtirish; 01.16.9 Boshqa yigiriluvchi (tolali) ekinlarni yetishtirish. 01.19 Boshqa mavsumiy ekinlarni yetishtirish: 01.19.1 Yem-xashak ekinlari va ularning urug'larini yetishtirish; 01.19.2 Gullar va ularning urug'larini yetishtirish; 01.19.9 Boshqa toifalarga kiritilmagan ko'p yillik bo'lmagan ekinlarni yetishtirish. 01.2 Ko'p yillik ekinlarni yetishtirish. 01.21, 01.21.0 Uzun yetishtirish. 01.22, 01.22.0 Tropik va subtropik mevalar yetishtirish. 01.23, 01.23.0 Sitrus mevalar yetishtirish. 01.24, 01.24.0 Danakli va po'choqli urug'i bo'lgan mevalar yetishtirish. 01.25, 01.25.0 Mevali daraxtlar, butalar va yong'oqlarning boshqa turlarini yetishtirish. 01.26, 01.26.0 Moyli mevalar yetishtirish. 01.29, 01.29.0 Boshqa ko'p yillik ekinlarni yetishtirish. 01.3 Ko'chatxona mahsulotlari ishlab chiqarish. 01.30, 01.30.0 Ko'chatxona mahsulotlari ishlab chiqarish. 01.6 Qishloq xo'jalik sohasidagi yordamchi faoliyat turlari. 01.61 Qishloq xo'jalik ekinlari yetishtirish sohasidagi yordamchi faoliyat turlari. 01.61.2 O'simliklarni kasallik va zararkunanda hashoratlardan, shuningdek kemiruvchilardan himoya qilish.

4.	Kasbiy standartning qisqacha mazmuni:	Qishloq xo'jaligi mahsulotlarini ishlab chiqarishni ilmiy asosda optimallashtirish, ekin hosildorligini oshirish, tuproq unumdorligini saqlash va ekologik barqarorlikni ta'minlash	
5.	Qamrab olingan kasblar ro'yxati va malaka darajasi:	Kasblar kodi va nomi:	TMR dagi malaka darajasi:
		31421003 Bog'dorchilik bo'yicha texnik-agronom	5
		31421002 Agronom (o'rta malakali)	5
		31421006 Dorivor o'simliklar bo'yicha agronom	5
		31421007 Kartoshkachilik bo'yicha agronom	5
		31421013 Urug'chilik bo'yicha agronom	5
		31421010 O'simliklarni himoya qilish bo'yicha agronom	5
		31421005 Dala ekinlarini yetishtirish bo'yicha texnik-agronom	5
		31421 Suv tejoychi texnologiyalar agronomi	5

III. Kasbiy faoliyat turining funksional xaritasi

Kasblar		Mehnat funksiyalari		Mehnat vazifalari	
T/r	Kodi va nomi	Kodi	Nomi	Kodi	Nomi
1	31421003 Bog'dorchilik bo'yicha texnik- agronom	A1.5	Meva va rezavor meva o'simliklarini parvarishlash, oziqlantirish	A1.01.5	Meva va rezavor meva o'simliklarini parvarishlash
				A1.02.5	Meva va rezavor meva o'simliklarini yetishtirish
				A1.03.5	Meva va rezavor meva bog'larining hosildorligi hisobini yuritish
		A2.5	Meva va rezavor mevalarni ko'paytirish	A2.01.5	Meva va rezavor mevalarni tur va navlarini ko'paytirish
				A2.02.5	Meva va rezavor mevalarni navlarini yaxshilash
		A3.5	Meva va rezavor mevalarni rivojlanishiga qarab saralash	A3.01.5	Meva va rezavor mevalarining o'sish va rivojlanish hisobini yuritish, mahsuldorligini oshirish
				A3.02.5	Meva va rezavor meva mahsulotlarini saralash
		A4.5	Meva va rezavor mevalarni payvandlash va nazorat qilish	A4.01.5	Payvandlash muddati kelgan ko'chatlarni aniqlash va nazorat qilish
				A4.02.5	Meva va rezavor meva ko'chatlarini payvandlash
2	31421002 Agronom (o'rta malakali)	B1.5	Qishloq xo'jaligi ekinlarini yetishtirish jarayonini tashkil etish va nazorat qilish	B1.01.5	Ekinlarni ekish va parvarishlash bo'yicha texnologik jarayonlarni rejalashtirish va joriy etish
				B1.02.5	Ekinlarni parvarishlash jarayonini nazorat qilish
		B2.5	Qishloq xo'jaligi mahsulotlari sifatini ta'minlash va hosildorlikni oshirish	B2.01.5	Hosil sifati va miqdorini monitoring qilish va baholash
				B2.02.5	Zamonaviy agrotexnologiyalarni joriy etish va tajriba-sinov ishlarini olib borish
3	31421006 Dorivor o'simliklar bo'yicha agronom	D1.5	Dorivor o'simlik yetishtirish asoslarini ishlab chiqish	D1.01.5	Madaniy va yovvoyi xolda o'suvchi dorivor o'simliklar, ularning bioekologiyasi, kimyoviy tarkibi va xalq xo'jaligidagi ahamiyatini ishlab chiqish
				D1.02.5	Dorivor o'simliklarni sanoat miqyosida yetishtirish asoslarini ishlab chiqish
		D2.5	Dorivor o'simliklarni yetishtirish	D2.01.5	Dorivor o'simliklar urug'chiligi, ko'chatchiligi, introduksiyasi va yetishtirish agrotexnikasini ishlab chiqish

				D2.02.5	Dorivor o'simliklar xom ashyolarini tayyorlash, quritish va saqlash hamda dastlabki qayta ishlash
4	31421007 Kartoshkachilik bo'yicha agronom	E1.5	Yuqori sifatli kartoshka yetishtirish	E1.01.5	Sifatli urug' tanlash va sinovdan o'tkazish
				E1.02.5	Agrotexnologik rejalar ishlab chiqish va amalga oshirish
		E2.5	Kartoshka ekinlarini monitoring va himoya qilish	E2.01.5	Raqamli monitoring va diagnostika usullaridan foydalanish
				E2.02.5	Kartoshka ekinlarini zararkunanda va kasalliklardan himoya qilish
5	31421013 Urug'chilik bo'yicha agronom	F1.5	Sifatli urug'larni tanlash va sinovdan o'tkazish	F1.01.5	Urug' sifatini baholash va tekshirish
				F1.02.5	Urug'larni dala va laboratoriya sinovlaridan o'tkazish
		F2.5	Urug'larni saqlash va ekishga tayyorlash	F2.01.5	Urug' saqlash sharoitlarini tashkil qilish
				F2.02.5	Urug'larni ekishga tayyorlash va yetkazish
6	31421010 O'simliklarni himoya qilish bo'yicha agronom	G1.5	O'simliklarni zararkunandalardan himoya qilish	G1.01.5	Qishloq xo'jaligi ekinlaridagi zararkunandalarini aniqlash
				G1.02.5	O'simliklarda zararkunandalarga qarshi kurashish choralarini olib borish
		G2.5	O'simliklarni kasalliklardan himoya qilish	G2.01.5	Qishloq xo'jaligi ekinlari kasalliklarini aniqlash
				G2.02.5	O'simliklarda kasalliklarga qarshi kurashish choralarini olib borish
7	31421005 Dala ekinlarini yetishtirish bo'yicha texnik- agronom	H1.5	Dala ekinlarini yetishtirish	H1.01.5	Dala ekinlarini yetishtirishni texnologik xaritalarga muvofiq tashkil etish
				H1.02.5	Vegetatsiya davomida o'simliklarning rivojlanish jarayonini nazorat qilish
		H2.5	Urug' ekish	H2.01.5	Yerni ekishga tayyorlash
				H2.02.5	Urug'ni ekishga tayyorlash
				H3.02.5	Urug'ni ekish
		H3.5	Ekinlarni parvarishlash	H3.01.5	Qatqaloqqa qarshi kurash
				H3.02.5	Yaganalash
				H3.03.5	Qator oralariga ishlov berish
				H3.04.5	Ekinlarni o'g'itlar bilan oziqlantirish
				H3.05.5	Ekinlarni sug'orish
				H3.06.5	Stimulyatorlarni qo'llash

				H3.07.5	Dala ekinlarini kasallik va zararkunandalardan himoya qilish
		H4.5	Hosilni yig'ish	H4.01.5	Dala ekinlari hosilini yig'ishga tayyorgarlik ko'rish va yig'ish
		H5.5	Kuzgi-qishki tadbirlarni amalga oshirish	H5.01.5	Kuzgi shudgor ostiga mineral va organik o'g'itlarni qo'llash
				H5.02.5	Kuzgi shudgorlash
				H5.03.5	Sho'r yuvish, yaxob berish, ariq va zovurlarni tozalash
8	31421 Suv tejoychi texnologiyalar agronomi	K1.5	Ekinlarni sug'orishning texnologiyalarini ishlab chiqish	K1.01.5	Ekinlarni suvga bo'lgan talabini o'rganish
				K1.02.5	Ekinlarni suvga bo'lgan talabidan kelib chiqib sug'orishning maqbul turini tanlash
		K2.5	Ekinlarni sug'orishning zamonaviy texnologiyalarini joriy qilish	K2.01.5	Zamonaviy suv tejoychi sug'orish tizimini joriy qilish
				K2.02.5	Zamonaviy suv tejoychi sug'orish tizimidan foydalanish

IV. Kasblar xaritasi va mehnat funksiyalari tavsifi

Kasbning nomi:	Bog'dorchilik bo'yicha texnik-agronom	
Mashg'ulot nomining kodi:	31421	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	5	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Malakani baholash tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Qishloq xo'jaligi, agronomiya, tuproqshunoslik yoki o'simlikshunoslik sohasida kamida 1 yillik umumiy ish staji	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:	Ochiq havoda (dalalarda, issiqxonalarda) va ba'zan qurg'oqchil yoki og'ir iqlim sharoitlarida ishlashga qarshi tibbiy cheklovlar mavjud emasligi	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	o'rta maxsus professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	Ish joyida trening va seminarlar hamda qisqa muddatli o'quv kurslari	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:		
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:		
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi	Kasbning nomi
	2	Bog'bon
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
A1.5-Meva va rezavor meva o'simliklarini parvarishlash, oziqlantirish	A1.01.5-Meva va rezavor meva o'simliklarini parvarishlash	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Meva va rezavor meva o'simliklarini parvarishlash
		2. Meva va rezavor mevalarni saqlanayotgan xonalarda gigiyena talablarini ta'minlash
		3. Meva va rezavor meva o'simliklarini kasalliklarini keltirib chiqaruvchi omillarni bartaraf etish
		4. Meva va rezavor meva o'simliklarini mexanizatsiyalashgan tizimlarini nazorat etish
		Ko'nikmalar:
		Meva va rezavor meva o'simliklarini belgilangan tartib qoidalarga muvofiq parvarishlash
		Gigiyena talablariga qat'iy amal qilish va mikroiklimni tahlil qilish
		Ko'chat yetishtirish va parvarishlashning mexanizatsiyalashgan tizimlari bilan ishlash
		Mevachilikda foydalaniladigan anjomlar bilan ishlash
		Bilimlar:
		Meva va rezavor meva o'simliklarini parvarishlashning qoidalari
		Meva va rezavor mevalar saqlanayotgan xonalarga qo'yiladigan sanitariya va gigiyena talablari
		Ko'chat yetishtirish va parvarishlashning mexanizatsiyalashgan tizimlari
		Bog'dorchilikda foydalaniladigan anjomlar va

		uskunalardan foydalanish talablari
		Meva va rezavor mevalarni tozalash va yuvish tartibi
A1.02.5-Meva va rezavor meva o'simliklarini yetishtirish		Bog'dorchilik texnikalari bilan ishlashda texnika xavfsizligi va mehnatni muhofaza qilish qoidalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Meva va rezavor meva o'simliklarini yetishtirishda o'g'itlash hisobini yuritish
		2. Meva va rezavor meva o'simliklarini yetishtirishda organik o'g'it sifatini baholash
		3. Meva va rezavor meva o'simliklarini yetishtirishda maxsus texnika va uskunalarda foydalanish
		Ko'nikmalar:
		Meva va rezavor meva navlarni parvarishlashda, ularni yoshiga, naviga va mahsuldorligidan kelib chiqadigan texnologik talablariga qarab parvarishlash texnologiyasini ishlab chiqish
		Meva va rezavor meva o'simliklarini o'z vaqtida, ilmiy asoslangan me'yorlar asosida yetishtirish
		Meva va rezavor mevalarni tayyorlash va qayta ishlash tamoyillariga amal qilish, ishlarni tashkillashtirish, qo'llaniladigan texnik vositalarning texnologik parametrlarini sozlash
		Bilimlar:
		Meva va rezavor meva o'simliklarini yetishtirishda navga xos me'yorlar
		Meva va rezavor mevalarni qayta ishlash texnologiyasi
		Meva va rezavor meva o'simliklarini yetishtirishda turlar va navlar tasnifi
A1.03.5-Meva va rezavor meva bog'larining hosildorligi hisobini yuritish		Mehnat harakatlari:
		1. Meva va rezavor meva bog'larining hisobini yuritish
		2. Yangi barpo qilingan meva va rezavor meva bog'larining hosildorligini hisobga olish
		3. Meva va rezavor mevalarni guruhlariga taqsimlash
		4. Meva va rezavor meva bog'larini yaratish
		5. Yangi barpo qilingan meva va rezavor meva bog'larining hosildorligini oshirish
		Ko'nikmalar:
		Meva va rezavor meva bog'larining hisobini yuritishning jadval usullarini qo'llash va jurnallarini yuritish
		Meva va rezavor meva bog'larining hosildorligini hisobga olishda kirim va chiqimni hisobga olish, chiqim sabablarini tahlil qilish
		Meva va rezavor meva bog'larining hosildorligini hisobga olishda texnologik guruhlarini shakllantirish, meva va rezavor mevalarni guruhlariga taqsimlash
		Meva va rezavor meva bog'larining hosilini joydan joyga o'tkazish va tashish
		Meva va rezavor meva bog'larining hosilini joydan joyga

		o'tkazish va tashishda zarur ehtiyot choralarini ko'rish, sanitariya talablariga amal qilish
		Bilimlar:
		Meva va rezavor mevalarni identifikatsiya va fiksatsiya qilish talablari
		Meva va rezavor mevalar hosilini hisobini yuritish usullari
		Meva va rezavor meva bog'larining hosilini shakllantirish talablari
		Meva va rezavor mevalar saqlanadigan bino, inshootlarning gigiyenik hamda texnologik parametrlari
		Meva va rezavor mevalarni tashqi muhitga moslashishi va texnologik stresslardan himoyalash usullari
		Meva va rezavor mevalarni hosildorligini o'rganish, mevalarni turli zararlanishlardan himoya qilish usullari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Meva va rezavor mevalarni hosilini yig'ib-terib olishning qonuniy talablar va standartlarga mosligi uchun javobgarlik
A2.5-Meva va rezavor mevalarni ko'paytirish	A2.01.5-Meva va rezavor mevalarni tur va navlarini ko'paytirish	Mehnat harakatlari:
		1. Meva va rezavor mevalarni ko'paytirishda urug'idan ekish va payvandlash hisobini yuritish
		2. Meva va rezavor mevalarni ko'paytirishda ishtirok etish
		Ko'nikmalar:
		Meva va rezavor mevalarni ko'paytirishda urug'idan ekish va payvandlash
		Meva va rezavor mevalarni ko'paytirishda urug'idan ekishda urug'larni saqlash
		Yangi yorib chiqqan urug'larni parvarishlash, texnologik parametrlarga mos ravishda saralash
		Bilimlar:
		Meva va rezavor mevalarni ko'paytirish tamoyillari
		Meva va rezavor mevalarning urug'larini saqlashqa qo'yilgan talablar va parvarishlash asoslari
		Meva va rezavor mevalarning anatomiyasi, morfologiyasi, fiziologiyasi, sanitariyasi va gigiyena asoslari
	A2.02.5-Meva va rezavor mevalarni navlarini yaxshilash	Mehnat harakatlari:
		1. Meva va rezavor mevalar navlarini tanlash va saralash
		2. Meva va rezavor mevalar navlarini ko'paytirish
		Ko'nikmalar:
		Seleksion uslublarga muvofiq meva va rezavor mevalarni mukammal tanlash va saralash
		Navi va yuqori mahsuldor mevalar va uzumlarni guruhlariga ajratish
		Meva va rezavor mevalarni ko'paytirishda payvandlash usullarini qo'llash, navlarning qimmatli genofondini asrash
		Meva va rezavor mevalarni ko'paytirishda payvandning o'sish-rivojlanish dinamikasini aniqlash
		Navlarning mahsuldorligini aniqlash va umumiy holatini

		baholash
		Bilimlar:
		Meva va rezavor meva o'simliklar genetikasi
		Meva va rezavor meva o'simliklarining navlarini tanlash va saralash usullari
		Meva va rezavor meva o'simliklarini ko'paytirishning zamonaviy usullari
		Meva va rezavor meva ko'chatlarining normal parametrlari
		Meva va rezavor mevalarining mahsuldorligi, sifat va miqdoriy ko'rsatkichlari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Meva va rezavor meva ko'chatlarining rivojlanishida javobgarlik
A3.5-Meva va rezavor mevalarni rivojlanishiga qarab saralash	A3.01.5-Meva va rezavor mevalarining o'sish va rivojlanish hisobini yuritish, mahsuldorligini oshirish	2. Urug'lantirish natijalarini hisobga olish va rasmiylashtirish uchun mas'uliyat
		Mehnat harakatlari:
		1. Meva va rezavor mevalarining o'sishi va rivojlanishini kuzatish
		2. Meva va rezavor mevalarining hisobini yuritish
		3. Meva va rezavor mevalarining mahsuldorligini oshirish
		Ko'nikmalar:
		Mahsulot sifatini va miqdor ko'rsatkichlarini baholash va nazorat qilish
		Meva va rezavor mevalarini kuzatish va tahlil qilish
		Meva va rezavor mevalarining mahsuldor nav guruhlarini tashkil etish
		Bilimlar:
		Meva va rezavor mevalarining mahsuldor navlarini ko'paytirish texnologiyasi
		Meva va rezavor meva mahsulotlarini sifat darajasi va miqdorini aniqlash usullari
		Meva va rezavor mevalarni mahsuldorlik jihatlari
	A3.02.5-Meva va rezavor meva mahsulotlarini saralash	Mehnat harakatlari:
		1. Meva va rezavor meva mahsulotlarini texnologik guruhlariga ajratish
		2. Meva va rezavor meva mahsulotlarini saqlanadigan joylarni tayyorlash
		Ko'nikmalar:
		Meva va rezavor mevalar mahsuldorligini oshirish, mahsuldorlikning zarur parametrlarini shakllantirish
		Meva va rezavor meva mahsulotlarini saralash
		Meva va rezavor meva mahsulotlarini saqlanadigan joylarini texnologik parametrlarini hisoblash, ishlab chiqarishning texnologik xaritalarini tuzish
		Bilimlar:
		Meva va rezavor meva mahsulotlarini biologik va xo'jalik xususiyatlari
		Meva va rezavor meva mahsulotlar sifatini oshirish

		usullari
A4.5-Meva va rezavor mevalarni payvandlash va nazorat qilish	A4.01.5-Payvandlash muddati kelgan ko'chatlarni aniqlash va nazorat qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Ko'chatlarni payvandlashni ko'chat po'sti yordamida aniqlash
		2. Ko'chatlarni payvandlashni morfologik belgilar yordamida aniqlash
		3. Ko'chatlarni payvandlashni aniqlash va nazorat qilish
		4. Ma'lumotlarni hujjatlashtirish va hisobot yuritish
		Ko'nikmalar:
		Payvandlash muddati kelgan ko'chatlarni belgi-xususiyatlariga ko'ra tekshirish
		Epidemiologik ma'lumotlarni tahlil qilish
		Payvandlashda vizual baholash davomida xavfsizlik qoidalariga rioya qilish
		Bilimlar:
		Payvandlash muddati kelgan ko'chatlarda yuz beruvchi tashqi belgilar
		Vizual baholash va diagnostika usullari
		Payvandlash muddati kelgan ko'chatlar bilan ishlashda sanitariya-agrotexnologik talablar
	A4.02.5-Meva va rezavor meva ko'chatlarini payvandlash	Mehnat harakatlari:
		1. Meva va rezavor meva ko'chatlarni payvandlash ishlarini amalga oshirish
		2. Ko'chatlarni payvandlashda fano-servikal urug'lantirish usulidan foydalanish
		Ko'nikmalar:
		Ko'chatlarni payvandlashda foydalaniladigan asbob-uskunalarini tayyor holga keltirish
		Ko'chatlarni payvandlashda o'simlik organlarining morfa-fiziologik xususiyatlarini baholash
		Payvand-ust unuvchanligi va sifatini mikroskopda tekshirish
		Natijalarni elektron shaklida qayd etish
		Bilimlar:
		Meva va rezavor meva ko'chatlarining morfa-fiziologiyasi
		Gigiyena va sanitariya talablari
		Payvand-ust unuvchanligi va sifatini mikroskopda tekshirish talablari
		Ko'chatlarni payvandlashda unuvchanlik dinamikasi
Texnik va/yoki texnologik talab		Elektr yoki akkumulyatorli burama qaychi, suv purkagichlar, mini-traktorlar hamda motokultivatorlar

Kasbning nomi:	Agronom (o'rta malakali)	
Mashg'ulot nomining kodi:	31421	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	5	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar:	Malakani baholash tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Qishloq xo'jaligi, agronomiya, tuproqshunoslik yoki o'simlikshunoslik sohasida kamida 1 yillik umumiy ish staji	
Layohatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:	Ochiq havoda (dalalarda, issiqxonalarda) va ba'zan qurg'oqchil yoki og'ir iqlim sharoitlarida ishlashga qarshi tibbiy cheklovlar mavjud emasligi	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	o'rta maxsus professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	Ish joyida trening va seminarlar hamda qisqa muddatli o'quv kurslari	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:		
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:		
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi	Kasbning nomi
	5	Bog'dorchilik bo'yicha texnik-agronom
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
B1.5-Qishloq xo'jaligi ekinlarini yetishtirish jarayonini tashkil etish va nazorat qilish	B1.01.5-Ekinlarni ekish va parvarishlash bo'yicha texnologik jarayonlarni rejalashtirish va joriy etish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Tuproqning unumdorligini tahlil qilish va ekinlarni joylashtirish rejasini ishlab chiqish
		2. Ekish uchun qulay muddatlarni va urug' sifatini aniqlash
		3. O'g'itlash va sug'orish rejalarini ishlab chiqish
		Ko'nikmalar:
		Tuproq tahlilini o'tkazish
		Agrotexnika usullarini qo'llash va ekishning muvofiq texnologiyasini tanlash
		O'g'itlar va sug'orish tizimlaridan foydalanish
		Texnologik jarayonlarni hujjatlashtirish va monitoring qilish
		Ekish jarayonida zamonaviy agrotexnologiyalarni qo'llash
		Ish jarayonlarida resurslardan samarali foydalanish
		Bilimlar:
		Tuproqshunoslik asoslari
		Tuproq unumdorligini baholash usullari
		Qishloq xo'jaligi ekinlarining biologik xususiyatlari va eish texnologiyalari
		O'g'itlarning kimyoviy tarkibi va ularning ekinlarga ta'siri
		Qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishini rejalashtirish va

		hujjatlashtirish qoidalari
		Zamonaviy qishloq xo'jaligi texnologiyalari va ularning ishlash tamoyillari
		Ekologik xavfsizlik va qishloq xo'jaligida resurslarni boshqarish asoslari
	B1.02.5-Ekinlarni parvarishlash jarayonini nazorat qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Sug'orish va o'g'itlash jadvallarini nazorat qilish
		2. Zararkunandalar va kasalliklarni aniqlash uchun ekinlarning holatini muntazam monitoring qilish
		3. Agrotexnik choralarni amalga oshirish
		Ko'nikmalar:
		Sug'orish va o'g'itlash tizimlarini boshqarish
		Zararkunandalar va kasalliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish
		Agrotexnik tadbirlarni rejalashtirish va ularni amalga oshirish
		Monitoring ma'lumotlarini tahlil qilish va hujjatlashtirish
		Zamonaviy monitoring vositalaridan foydalanish
		Jamoa bilan samarali hamkorlik qilish va ish jarayonlarini muvofiqlashtirish
		Bilimlar:
		Sug'orish va o'g'itlashning agronomik asoslari va texnologiyalari
		Ekinlar kasalliklari va zararkunandalar biologiyasi, turlari va kurash usullari
		Agrotexnik tadbirlarning ekin sifati va hosildorlikka ta'siri
		Qishloq xo'jaligi jarayonlarini hujjatlashtirish va hisobot tuzish qoidalari
		Zamonaviy qishloq xo'jaligi texnologiyalari
		Ekologik xavfsizlik va mehnatni muhofaza qilish qoidalari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Texnologik jarayonlarning to'g'ri bajarilishi uchun mas'uliyat va qarorlar qabul qilishda mustaqillik
B2.5-Qishloq xo'jaligi mahsulotlari sifatini ta'minlash va hosildorlikni oshirish	B2.01.5-Hosil sifati va miqdorini monitoring qilish va baholash	Mehnat harakatlari:
		1. Hosil namunalarini yig'ish va sifat ko'rsatkichlarini tahlil qilish
		2. Hosildorlikni baholash uchun dalada o'lchovlar o'tkazish
		3. Hosilning sifati va miqdorini hujjatlashtirish, hisobotlar tayyorlash
		4. Hosil sifatiga ta'sir qiluvchi omillarni tahlil qilish
		Ko'nikmalar:
		Laboratoriya tahlillari va sifat ko'rsatkichlarini aniqlash usullarini qo'llash
		Hosildorlikni o'lchash va statistik ma'lumotlarni tahlil qilish

		Monitoring ma'lumotlarini hujjatlashtirish va hisobot shakllantirish
		Hosil sifatiga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash
		Zamonaviy monitoring texnologiyalaridan foydalanish
		Hosildorlikni oshirish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqish va joriy etish
		Bilimlar:
		Qishloq xo'jaligi mahsulotlarining sifat standartlari va tahlil usullari
		Hosildorlikni baholash metodikasi va statistik tahlil asoslari
		Qishloq xo'jaligi mahsulotlarini sertifikatlash va hujjatlashtirish qoidalar
		Ekinlarning kasalliklari, zararkunandalar va agrotexnik omillarning ta'siri
		Zamonaviy qishloq xo'jaligi monitoringi texnologiyalari
		Qishloq xo'jaligida resurslardan samarali foydalanish va ekologik xavfsizlik asoslari
	B2.02.5-Zamonaviy agrotexnologiyalarni joriy etish va tajriba-sinov ishlarini olib borish	Mehnat harakatlari:
		1. Yangi ekin navlari va agrotexnologiyalarni sinov maydonchalarida sinash
		2. Tajriba natijalarini tahlil qilish va ularni ishlab chiqarishni yo'lga qo'yish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqish
		3. Zamonaviy uskunalar va texnologiyalarni sinovdan o'tkazish
		4. Tajriba-sinov jarayonlarini hujjatlashtirish va hisobotlar tayyorlash
		Ko'nikmalar:
		Tajriba-sinov ishlarini rejalashtirish va o'tkazish
		Ma'lumotlarni statistik tahlil qilish va sharhlash
		Zamonaviy qishloq xo'jaligi uskunalaridan foydalanish va ularni sozlash
		Tajriba ma'lumotlarini hujjatlashtirish va hisobot shakllantirish
		Innovatsion yondashuvlarni ishlab chiqish va ularni amaliyotga joriy etish
		Xalqaro tajribalar va ilmiy tadqiqotlarni o'rganish va mahalliy sharoitlarga moslashtirish
		Bilimlar:
		Zamonaviy qishloq xo'jaligi texnologiyalari
		Statistik tahlil usullari va qishloq xo'jaligi tajribalarini loyihalash asoslari
		Qishloq xo'jaligida raqamli texnologiyalar va avtomatlashtirish tizimlari
		Qishloq xo'jaligi tajribalarini hujjatlashtirish va

		hisobot tuzish tartibi
		Qishloq xo'jaligida innovatsiyalarni joriy etish va baholash usullari
		Mehnat muhofaza qilish qoidalari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Tajriba-sinov ishlarining sifati va natijalarining ishonchliligi uchun to'liq mas'uliyat
Texnik va/yoki texnologik talab		Tuproqning kimyoviy va fizik xususiyatlarini aniqlash uchun portativ va statsionar tahlil asboblardan foydalanish

Kasbning nomi:	Dorivor o'simliklar bo'yicha agronom	
Mashg'ulot nomining kodi:	31421	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	5	
Malakani baholashga qo'yiladigan talabalar:	Malakani baholash tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Qishloq xo'jaligi, agronomiya, tuproqshunoslik yoki o'simlikshunoslik sohasida kamida 1 yillik umumiy ish staji	
Layohatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:	Ochiq havoda (dalalarda, issiqxonalarda) va ba'zan qurg'oqchil yoki og'ir iqlim sharoitlarida ishlashga qarshi tibbiy cheklovlar mavjud emasligi	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	o'rta maxsus professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	Ish joyida trening va seminarlar hamda qisqa muddatli o'quv kurslari	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:		
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:		
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi	Kasbning nomi
	5	Urug'chilik bo'yicha agronom
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
D1.5-Dorivor o'simlik yetishtirish asoslarini ishlab chiqish	D1.01.5-Madaniy va yovvoyi xolda o'suvchi dorivor o'simliklar, ularning bioekologiyasi, kimyoviy tarkibi va xalq xo'jaligidagi ahamiyatini ishlab chiqish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. O'zbekiston florasida tabiiy dorivor o'simlik turlarini tasniflash
		2. Madaniy dorivor o'simlik turlari bioekologiyasini asoslash
		3. Dorivor o'simliklarning shifobaxshlik xususiyatlari, dorivor va ziravor o'simlik turlarini o'rganish
		Ko'nikmalar:
		O'zbekiston florasida tabiiy dorivor o'simlik turlarini taksonomik birliklari va morfologik belgilarini ajratish
		Madaniy dorivor o'simlik turlarini hayotiy shakllari va bioekologik xususiyatlari bo'yicha guruhlariga ajratish
		Dorivor o'simlik tarkibidagi biologik faol moddalar hamda ularni shifobaxshlik xususiyatlari bo'yicha guruhlariga ajratish
		Agrotexnik rejalarni ishlab chiqish va monitoring qilish
		Sug'orish va o'g'itlash texnologiyalarini qo'llash
		Iqlim ma'lumotlarini tahlil qilish va prognoz qilish
		Bilimlar:
		O'zbekiston florasida tabiiy dorivor o'simlik turlari
		Madaniy dorivor o'simliklar biologiyasi
		Dorivor o'simlik tarkibidagi biologik faol moddalar hamda ularning shifobaxshlik xususiyatlari

		Tuproqshunoslik asoslari va tuproqning kimyoviy-fizik xususiyatlari
		Iqlimshunoslik va uning o'simliklar o'sishiga ta'siri
		Mehnatni muhofaza qilish qoidalari
	D1.02.5-Dorivor o'simliklarni sanoat miqyosida yetishtirish asoslarini ishlab chiqish	Mehnat harakatlari:
		1. Dorivor o'simliklarni uy sharoiti va tomorqa yerlarda yetishtirish
		2. Dorivor o'simliklarni fermer va o'rmon xo'jaliklarida yetishtirish agrotexnikasini ishlab chiqish
		Ko'nikmalar:
		Tomorqa yerlarini tanlash va tayyorlash, dorivor o'simlik turlarini ekish muddatlari hamda usullarini belgilash
		Dorivor o'simliklarni parvarishlash agrotexnikasini ishlab chiqish
		Sug'orish tizimlaridan foydalanish
		O'simliklarning suv va ozuqa moddalariga bo'lgan ehtiyojini baholash
		Avtomatlashtirilgan sug'orish va o'g'itlash tizimlarini boshqarish
		Ekologik xavfsiz o'g'itlardan foydalanish va ularning ta'sirini kuzatish
		Bilimlar:
		Tomorqa yerlarini tanlash va tayyorlash, dorivor o'simlik turlarini ekish muddatlari va usullari
		O'simliklar fiziologiyasi va ularning ozuqa moddalariga ehtiyoji
		Tuproqning kimyoviy va fizik xususiyatlari hamda o'g'itlarning ta'siri
		Sug'orish texnologiyalari
		Organik va mineral o'g'itlarning xususiyatlari va qo'llanilishi
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Dorivor o'simliklarni parvarishlash agrotexnikasini to'g'ri tanlash va ularga amal qilishda to'liq mas'uliyat
D2.5-Dorivor o'simliklarni yetishtirish	D2.01.5-Dorivor o'simliklar urug'chiligi, ko'chatchiligi, introduksiyasi va yetishtirish agrotexnikasini ishlab chiqish	Mehnat harakatlari:
		1. Dorivor o'simliklar urug'chilik bazasini shakllantirish
		2. Dorivor o'simliklar introduksiyasi asoslarini belgilash
		Ko'nikmalar:
		Dorivor o'simliklar urug'chiligi bazasini ketma-ketlikda shakllantirish
		Dorivor o'simliklar ko'chatxonalarda ko'chatlarni parvarishlash
		Dorivor o'simliklarni yetishtirish
		Bilimlar:

		Urug'chilikda qo'llaniladigan asosiy usullar
		Dorivor o'simliklar ko'chatxonalarida ko'chatlarni parvarishlash va yetishtirish asoslari
		Introduksiya bo'yicha umumiy tasavvur va yetishtirish agrotexnikasi
	D2.02.5-Dorivor o'simliklar xom ashyolarini tayyorlash, quritish va saqlash hamda dastlabki qayta ishlash	Mehnat harakatlari:
		1. Dorivor o'simliklar xom ashyolarini tayyorlash
		2. Dorivor o'simliklar xom ashyolarini dastlabki qayta ishlash, ulardan namunalar olish va morfologik ko'rsatkichlari asosida tahlil qilish
		3. Dorivor o'simlik xom ashyolarini tovar holatga keltirish
		Ko'nikmalar:
		Dorivor o'simliklar xom ashyolarini ishlab chiqish
		Dorivor o'simliklar xom ashyolarini quritish va saqlash
		Dorivor o'simliklar xom ashyolaridan namunalar olish
		Dorivor o'simliklar xom ashyolarini qadoqlash
		Bilimlar:
		Dorivor o'simliklar xom ashyolarini tayyorlash tartibi
		Dorivor o'simliklar xom ashyolarini quritish va saqlash usullari
		Dorivor o'simliklar xom ashyolarini dastlabki qayta ishlash talablari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Dorivor o'simliklar xom ashyolarini tayyorlashda mas'uliyat
Texnik va/yoki texnologik talab		Mikroskoplar, zararkunandalar va kasalliklarni aniqlash uchun portativ PCR qurilmalari

Kasbning nomi:	Kartoshkachilik bo'yicha agronom	
Mashg'ulot nomining kodi:	31421	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	5	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar:	Malakani baholash tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Qishloq xo'jaligi, agronomiya, tuproqshunoslik yoki o'simlikshunoslik sohasida kamida 1 yillik umumiy ish staji	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:	Ochiq havoda (dalalarda, issiqxonalarda) va ba'zan qurg'oqchil yoki og'ir iqlim sharoitlarida ishlashga qarshi tibbiy cheklovlar mavjud emasligi	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	o'rta maxsus professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	Ish joyida trening va seminarlar hamda qisqa muddatli o'quv kurslari	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:		
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:		
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi	Kasbning nomi
	3	Agronom sabzavotchi
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
E1.5-Yuqori sifatli kartoshka yetishtirish	E1.01.5-Sifatli urug' tanlash va sinovdan o'tkazish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Yuqori sifatli kartoshka urug'larini tanlash, sertifikatlangan yetkazib beruvchilardan olish va ularning nav xususiyatlarini tekshirish
		2. Urug'larni fitosanitariya sinovlaridan o'tkazish, kasallik va zararkunandalarga qarshi tekshirish
		3. Urug' sifatini baholash uchun dala sinovlarini o'tkazish, unib chiqish foizi va hosildorlik ko'rsatkichlarini tahlil qilish
		4. Tanlangan urug'larni saqlash sharoitlarini ta'minlash va ularni ekishga tayyorlash
		Ko'nikmalar:
		Kartoshka navlarini tanlash va ularning agroekologik sharoitlarga mosligini baholash
		Laboratoriya tekshiruv usullari bilan urug' sifatini tekshirish
		Fitosanitariya choralari amalga oshirish va kasallik belgilarni aniqlash
		Urug' saqlash texnologiyalarini boshqarish va omborxona sharoitlarini maqbullashtirish
		Dala sinovlarini tashkil qilish va statistik ma'lumotlarni tahlil qilish
		Urug' ekish va sinov jarayonlarida qishloq xo'jaligi texnikasi va uskunalaridan foydalanish

		Bilimlar: Kartoshka navlari hosildorlik va kasalliklarga chidamlilik xususiyatlari Urug'chilik bo'yicha xalqaro standartlar Kartoshka kasalliklari va zararkunandalarini aniqlash va oldini olish usullari Urug' sifatini baholash usullari Tuproq va iqlim sharoitlarining kartoshka yetishtirishga ta'siri Urug'larni saqlash va yetkazish bo'yicha texnologik talablar
		Mehnat harakatlari: 1. Tuproq tahlili va iqlim sharoitlarini hisobga olgan holda kartoshka yetishtirish uchun agrotexnologik rejalar ishlab chiqish 2. Ekish, o'g'itlash, sug'orish va zararkunandalarga qarshi kurashish bo'yicha texnologik jadvallarni amalga oshirish 3. Hosilni yig'ish, saqlash jarayonlarini rejalashtirish va nazorat qilish 4. Agrotexnologik jarayonlarning samaradorligini monitoring qilish va rejalarini maqbullashtirish Ko'nikmalar: Tuproq va iqlim sharoitlarini tahlil qilish va ular asosida agrotexnologik rejalar tuzish Zamonaviy sug'orish tizimlarini loyihalashtirish va boshqarish O'g'itlar va pestitsidlardan foydalanish Qishloq xo'jaligi texnikalari va avtomatlashtirilgan tizimlardan foydalanish Hosildorlik va sifatni baholash uchun ma'lumotlarni statistik tahlil qilish Ekologik barqarorlikni ta'minlash uchun resurslardan tejamkor foydalanish Bilimlar: Kartoshka yetishtirishning agrotexnologik asoslari, nav tanlash va ekish muddatlari Tuproqshunoslik va unumdorlikni oshirish usullari Hosilni yig'ish va saqlashning texnologik talablari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Agrotexnologik rejalarini ishlab chiqish va amalga oshirishda mustaqil qaror qabul qilish 2. Hosil sifati va ekologik standartlarga rioya etilishi uchun to'liq mas'uliyat
		Mehnat harakatlari: 1. Kartoshka ekinlarini real vaqt rejimida monitoring qilish, dronlar va sensorlardan foydalanish 2. Tuproq namligi, harorat va ozuqa moddalari darajasini o'lchash

E2.5-Kartoshka ekinlarini monitoring va himoya qilish	E2.01.5-Raqamli monitoring va diagnostika usullaridan foydalanish	3. Kasalliklar va zararkunandalarni aniqlash uchun raqamli diagnostika vositalaridan foydalanish
		4. Monitoring ma'lumotlarini tahlil qilish va hisobotlar tayyorlash
		Ko'nikmalar:
		Ekinlar holatini monitoring va tahlil qilish
		Raqamli platformalardan foydalanish
		Diagnostika dasturlaridan foydalanish
		Ma'lumotlarni vizualizatsiya qilish va tahlil qilish va dasturiy ta'minotdan foydalanish
		Raqamli ma'lumotlar asosida zararkunandalarga qarshi kurashish
		Ekologik standartlarga rioya qilgan holda raqamli monitoring natijalariga asoslangan qarorlar qabul qilish
		Bilimlar:
		Kartoshka ekinlarining asosiy kasalliklari va zararkunandalar turlari
		Raqamli monitoring texnologiyalari
		Tuproq va iqlim sharoitlarining kartoshka yetishtirishga ta'siri
		Zararkunandalarga qarshi kurashish va ekologik barqarorlik asoslari
		Ma'lumotlarni tahlil qilish usullari va hisobot tayyorlash tartibi
	E2.02.5-Kartoshka ekinlarini zararkunanda va kasalliklardan himoya qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Kartoshka ekinlarini muntazam ravishda tekshirish, zararkunanda va kasalliklar belgilarini aniqlash
		2. Pestitsidlar, biologik himoya vositalari va boshqa choralar orqali zararkunandalarga qarshi kurashish
		3. Himoya choralarning samaradorligini monitoring qilish, kasallik va zararkunandalar tarqalishining oldini olish uchun profilaktik chora-tadbirlarni qo'llash
		Ko'nikmalar:
		Kartoshka kasalliklari va zararkunandalarini aniqlash, ularning hayotiy sikli va tarqalish xususiyatlarini tahlil qilish
		Pestitsidlarni xavfsiz va aniq qo'llash, dozalarni hisoblash va purkagichlardan foydalanish
		Biologik himoya usullari, foydali hasharotlar va mikrobiologik preparatlarni qo'llash
		Zararkunandalarga qarshi kurashishda ekin aylanishi va boshqa agrotexnik usullardan foydalanish
		Monitoring natijalarini tahlil qilish va himoya choralari maqbullashtirishda raqamli vositalardan foydalanish
		Ekologik standartlarga rioya qilgan holda himoya choralari rejalashtirish va amalga oshirish
		Bilimlar:
		Kartoshka ekinlariga ta'sir qiluvchi asosiy kasalliklar va

		zararkunandalar turlari
		Zararkunandalarga qarshi kurash tamoyillari va usullari
		Pestitsidlarning xususiyatlari, ularni qo'llashda ekologik xavfsizlik talablari
		Ekin aylanishi va tuproqni boshqarishning zararkunandalarga qarshi kurashishdagi ahamiyati
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Zararkunanda va kasalliklarga qarshi choralar rejasini mustaqil ravishda ishlab chiqish va amalga oshirish
	2. Himoya choralarining ekologik xavfsizligi va kartoshka hosilining sifati uchun to'liq mas'uliyat	
Texnik va/yoki texnologik talab		Tomchilatib sug'orish va purkagich tizimlari hamda kartoshka yig'ish kombaynlaridan samarali foydalanish

Kasbning nomi:	Urug'chilik bo'yicha agronom	
Mashg'ulot nomining kodi:	31421	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	5	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar:	Malakani baholash tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Qishloq xo'jaligi, agronomiya, tuproqshunoslik yoki o'simlikshunoslik sohasida kamida 1 yillik umumiy ish staji	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:	Ochiq havoda (dalalarda, issiqxonalarda) va ba'zan qurg'oqchil yoki og'ir iqlim sharoitlarida ishlashga qarshi tibbiy cheklovlar mavjud emasligi	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	o'rta maxsus professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	Ish joyida trening va seminarlar hamda qisqa muddatli o'quv kurslari	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:		
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:		
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi	Kasbning nomi
	5	Dorivor o'simliklar bo'yicha agronom
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
F1.5-Sifatli urug'larni tanlash va sinovdan o'tkazish	F1.01.5-Urug' sifatini baholash va tekshirish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Urug'larni tanlash, ularning nav xususiyatlari va fitosanitariya hujjatlarini tekshirish
		2. Urug' sifatini baholash uchun laboratoriya sinovlarini o'tkazish
		3. Dala sinovlarini tashkil qilish va urug'larning iqlim sharoitlariga mosligi, hosildorlik va kasalliklarga chidamliligini tekshirish
		Ko'nikmalar:
		Laboratoriya tekshiruv usullari orqali urug' sifatini baholash
		Urug' navlarini tanlashda iqlim, tuproq va bozor talablarini hisobga olish
		Fitosanitariya tekshiruvlarini amalga oshirish, kasallik va zararkunanda belgilarini aniqlash
		Dala sinovlarini rejalashtirish va natijalarni statistik tahlil qilish
		Urug' sifati bo'yicha hujjatlarni rasmiylashtirish va arxivlash
		Bilimlar:
		Urug'chilik bo'yicha milliy qonunchilik talablari
		Urug' sifatini baholash metodologiyasi, laboratoriya va dala sinov usullari

		Fitosanitariya qoidalari, urug'larda kasallik va zararkunandalarni aniqlash usullari Tuproq va iqlim sharoitlarining urug' sifati va unib chiqishiga ta'siri Urug' sifatini tekshirishda raqamli texnologiyalar va ma'lumotlarni tahlil qilish usullari
	F1.02.5-Urug'larni dala va laboratoriya sinovlaridan o'tkazish	Mehnat harakatlari: 1. Urug'larning unib chiqish foizi, o'sish dinamikasi va hosildorligini baholash uchun dala sinovlarini rejalashtirish va o'tkazish 2. Laboratoriya sharoitida urug'larni fizik-kimyoviy tahlildan o'tkazish 3. Sinov natijalarini tahlil qilish, statistik ma'lumotlarni qayta ishlash va hisobotlar tayyorlash Ko'nikmalar: Sinov uchastkalarini tanlash va tajriba jadvallari tuzish Laboratoriya uskunalaridan foydalanish va urug' sifatini tahlil qilish. Fitosanitariya tekshiruvlarini amalga oshirish va urug'larda kasallik yoki zararkunanda belgilarini aniqlash Sinov jarayonlarini hujjatlashtirish va sifat nazorati bo'yicha hisobotlar tayyorlash Bilimlar: Urug'larning biologik va genetik xususiyatlari Urug' sifatini baholash bo'yicha xalqaro va milliy standartlar Tuproqshunoslik va iqlim sharoitlarining urug' sifati va sinov natijalariga ta'siri Laboratoriya va dala sinovlari metodologiyasi, statistik tahlil usullari Raqamli texnologiyalar asoslari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Dala va laboratoriya sinovlarini mustaqil ravishda rejalashtirish va o'tkazish 2. Sinov natijalarining ishonchliligi va urug' sifatining standartlarga muvofiqligi uchun to'liq mas'uliyat
F2.5-Urug'larni saqlash va ekishga tayyorlash	F2.01.5-Urug' saqlash sharoitlarini tashkil qilish	Mehnat harakatlari: 1. Saqlash jarayonida harorat, namlik va havo aylanishini muntazam monitoring qilish, avtomatlashtirilgan tizimlardan foydalanish 2. Urug'larni zararkunandalar, kasalliklar va unib chiqishdan himoya qilish uchun profilaktik choralarni qo'llash 3. Saqlash jarayonlarini hujjatlashtirish, sifat nazorati jurnallarini yuritish va inventarizatsiyani amalga oshirish Ko'nikmalar: Omborxona sharoitlarini sozlash va monitoring qilishda avtomatlashtirilgan tizimlardan foydalanish Urug'larni saqlashda zararkunandalarga qarshi kimyoviy

		va biologik himoya usullarini qo'llash
		Ma'lumotlarni tahlil qilish va raqamli boshqaruv platformalaridan foydalanish
		Urug' sifatini saqlash uchun profilaktik choralar rejasini ishlab chiqish va amalga oshirish
		Inventarizatsiya va sifat nazorati jarayonlarini tashkil qilish, hujjatlarni yuritish
		Ekologik standartlarga rioya qilgan holda urug'larni saqlash
		Bilimlar:
		Urug'larning biologik xususiyatlari, saqlash sharoitlariga sezgirligi va unib chiqishni oldini olish usullari
		Tuproq va iqlim sharoitlarining urug' saqlash jarayonlariga ta'siri
		Zararkunandalar va kasalliklarni qarshi kurashish usullari
		Omborxona texnologiyalari, ventilyatsiya, sovitish va namlikni boshqarish tizimlarining ishlash tamoyillari
	F2.02.5-Urug'larni ekishga tayyorlash va yetkazish	Mehnat harakatlari:
		1. Urug'larni ekishga tayyorlash uchun tozalash, kalibrlash va kimyoviy ishlov berish
		2. Urug'larning sifatini saqlash va zararsiz yetkazish
		Ko'nikmalar:
		Urug'larni tozalash, kalibrlash va kimyoviy ishlov berish uchun urug' tozalagichlardan foydalanish
		Urug' sifatini saqlash uchun qadoqlash texnologiyalarini qo'llash
		Ekish muddatlarini maqbullashtirish uchun iqlim va tuproq sharoitlarini tahlil qilish
		Bilimlar:
		Urug'larning biologik xususiyatlari va ekishdan oldin ishlov berish tartibi
		Iqlim va tuproq sharoitlarining ekish muddatlari va urug' sifatiga ta'siri
		Fitosanitariya qoidalari va urug'larni tashishda kasallik tarqalishini oldini olish choralari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Urug' sifati, fitosanitariya talablari va ekish muddatlariga rioya etilishi uchun to'liq mas'uliyat
Texnik va/yoki texnologik talab		Fitosanitariya tekshiruv vositalaridan samarali foydalanish

Kasbning nomi:	O'simliklarni himoya qilish bo'yicha agronom	
Mashg'ulot nomining kodi:	31421	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	5	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar:	Malakani baholash tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Qishloq xo'jaligi, agronomiya, tuproqshunoslik yoki o'simlikshunoslik sohasida kamida 1 yillik umumiy ish staji	
Layohatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:	Ochiq havoda (dalalarda, issiqxonalarda) va ba'zan qurg'oqchil yoki og'ir iqlim sharoitlarida ishlashga qarshi tibbiy cheklovlar mavjud emasligi	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	o'rta maxsus professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	Ish joyida trening va seminarlar hamda qisqa muddatli o'quv kurslari	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:		
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:		
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi	Kasbning nomi
	3	Fitopatolog
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
G1.5-O'simliklarni zararkunandalardan himoya qilish	G1.01.5-Qishloq xo'jaligi ekinlaridagi zararkunandalarini aniqlash	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. O'simliklarda zararkunandalarni aniqlash
		2. Daladagi zararkunanda hasharotlarning rivojlanishi va ko'payishi oldini olish
		3. Zararkunandalar monitoringini olib borish
		4. Kemiruvchi zararkunandalarni aniqlash
		5. Suruvchi zararkunandalarni aniqlash
		Ko'nikmalar:
		Zararkunandalarning asosiy turlarini aniqlash
		Zararkunandalarning tashqi belgilarini aniqlash va dastlabki tashxis qo'yish
		Diagnostika uskunalaridan foydalanish va ma'lumotlarni sharhlash
		Monitoring ma'lumotlarini tizimlashtirish va raqamli dasturiy ta'minotda tahlil qilish
		Zararkunandalarni aniqlash uchun monitoring vositalarini o'rnatish
		Bilimlar:
		Zararkunanda hasharotlarning asosiy guruhlari tavsifi va klassifikatsiyasi
		Qishloq xo'jalik ekinlari zararkunandalarining ta'sir darajasi va ularning boshqa organizmlar bilan o'zaro munosabatlari
		Daladagi zararkunanda hasharotlarning rivojlanishi, ko'payishi va tarqalishi sabablari

		Zararkunandalarning tur tarkibini aniqlash bo'yicha zamonaviy usullar
		O'simliklar patologiyasi va entomologiya asoslari
		Diagnostika usullari va zamonaviy monitoring texnologiyalari
	G1.02.5- O'simliklarda zararkunandalarga qarshi kurashish choralarini olib borish	Mehnat harakatlari:
		1. O'simliklarni zararkunandalardan himoya qilish
		2. Zararkunandalarga qarshi agrotexnik kurashish usullarini qo'llash
		3. Zararkunandalarga qarshi biologik usulni olib borish
		4. Zararli organizmlarga qarshi kimyoviy kurash choralarini olib borish
		5. O'simliklarni himoya qilishda uyg'unlashgan kurash choralarini qo'llash
		6. Ishni tashkil etishda atrof-muhitga ta'siri va tabiatni muhofaza qilish talablariga javob berish
		Ko'nikmalar:
		Qishloq xo'jalik ekinlarini zararkunandalardan himoya qilish
		Zararkunandalarga qarshi kurashish vaqtini to'g'ri belgilash
		O'simliklarni himoya qilishda zamonaviy usullardan foydalanish
		Kimyoviy pestitsidlarni xavfsiz va aniq dozalarda qo'llash
		Bilimlar:
		Qishloq xo'jaligi ekinlari zararkunandalarini turlari va tarqalish hududlari
		Biologik himoya vositalarining turlari
		O'simliklarni zararkunandalardan himoya qilish usullari
		Qishloq xo'jalik ekinzorlaridagi mavjud zararkunandalarning biologiyasi, ularga qarshi kurash usullari
		Kimyoviy pestitsidlardan xavfsiz foydalanish tamoyillari va atrof-muhitga ta'siri
		O'simliklarning o'sish bosqichlari va ularga ta'sir qiluvchi zararkunandalarning xususiyatlari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Qishloq xo'jalik ekinzorlaridagi mavjud zararkunandalarni ko'payishi va tarqalishini oldini olish choralarini o'z vaqtida qo'llash bo'yicha javobgarlik
		2. Zararkunandalarga qarshi qo'llaniladigan usul va vositalardan foydalanishda mustaqil qarorlar qabul qilish
G2.5-O'simliklarni kasalliklardan himoya qilish	G2.01.5-Qishloq xo'jaligi ekinlari kasalliklarini aniqlash	Mehnat harakatlari:
		1. O'simliklarni kasalliklardan himoya qilish ishlarini tashkil etish
		2. Fitopatogen mikroorganizmlarni aniqlash

		3. Kasallik qo'zg'atuvchi mikroorganizmlarni rivojlanishi va ko'payishini aniqlash
		4. Kasalliklarga tashxis qo'yish
		5. Kasallik qo'zg'atuvchi mikroorganizmlarni tarqalishi va infeksiya manbalarini aniqlash
		6. Ish jarayonida atrof-muhitga zararsiz usullardan foydalanish
		Ko'nikmalar:
		Qishloq xo'jalik ekinlarida kasallik belgilarini aniqlash
		Fitopatogen mikroorganizmlarni aniqlash
		Kasallik tashxisini qo'yish
		Infeksiya manbalarini monitoring qilish
		Ekologik xavfsiz usullarni qo'llash
		Ma'lumotlarni tahlil qilish va hisobot tayyorlash
		Bilimlar:
		Kasallikning kelib chiqish manbai, sabablarini va uning zararli oqibatlari
		Yuqumli va yuqumsiz kasallik belgilari
		Kasallik qo'zg'atuvchi mikroorganizmlarni o'simlik a'zolaridan ajratib olish usullari
		Kasallik qo'zg'atuvchi mikroorganizmlarni aniqlashning zamonaviy usullari
		Fitopatologiya asoslari
		Mehnat harakatlari:
		1. O'simliklarni yuqumli va yuqumsiz kasalliklardan himoya himoya qilish
		2. Kasallik qo'zg'atuvchi mikroorganizmlarga qarshi agrotexnik kurash usullarini qo'llash
		3. Yuqumli kasalliklarga qarshi kurashishda biologik usullardan foydalanish
		4. Kasalliklarga qarshi kimyoviy kurash choralarini ko'rish
		5. O'simliklarni kasalliklardan himoya qilishda uyg'unlashgan kurash choralarini qo'llash
		6. Ishni tashkil etishda atrof-muhit va tabiatni muhofaza qilish talablariga rioya qilish
		Ko'nikmalar:
		Kasalliklarga qarshi profilaktika va kurash choralarini rejalashtirish
		Qishloq xo'jaligi o'simliklariga kasallik tashxisini qo'yish
		Kasalliklarga qarshi biologik kurashish usullarini amalga oshirish
		Kasalliklarning namoyon bo'lishi, tashqi belgilari va qo'zg'atuvchilarini aniqlash
		Qishloq xo'jalik o'simliklari kasalliklariga qarshi kurashishning himoya usullaridan foydalanish
		Kimyoviy himoya vositalaridan xavfsiz foydalanish

		Ekologik xavfsizlikni ta'minlash
		Bilimlar:
		O'simliklarning zamburug'li, bakteriyali va virusli kasallik guruhlari
		Kasallik tarqalishi va iqtisodiy zararlari
		O'simlik kasalliklariga qarshi agrotexnik, biologik va kimyoviy kurash usullari
		Qishloq xo'jalik o'simliklari kasalliklariga qarshi kurashish vositalari, qo'llanish tarmog'i, ularni me'yorida qo'llash bo'yicha qoidalar
		Kasalliklarga qarshi qo'llanadigan himoya vositalarining atrof-muhitga ta'siri
		Kasallik qo'zg'atuvchi mikroorganizmlarning biologiyasi
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. O'simliklarni yuqumli va yuqumsiz kasalliklarini ko'payishi va tarqalishini oldini olish choralarini o'z vaqtida qo'llash bo'yicha javobgarlik
		2. Kasalliklarga qarshi qo'llaniladigan usul va vositalardan foydalanishda mustaqil qarorlar qabul qilish
Texnik va/yoki texnologik talab		Portativ diagnostika qurilmalari – zararkunandalar (hasharotlar, kemiruvchilar) va kasalliklarni aniqlash uchun mikroskoplar, portativ PCR qurilmalardan foydalanish

Kasbning nomi:	Dala ekinlarini yetishtirish bo'yicha texnik-agronom	
Mashg'ulot nomining kodi:	31421	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	5	
Malakani baholashga qo'yiladigan talabalar:	Malakani baholash tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Qishloq xo'jaligi, agronomiya, tuproqshunoslik yoki o'simlikshunoslik sohasida kamida 1 yillik umumiy ish staji	
Layohatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:	Ochiq havoda (dalalarda, issiqxonalarda) va ba'zan qurg'oqchil yoki og'ir iqlim sharoitlarida ishlashga qarshi tibbiy cheklovlar mavjud emasligi	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	o'rta maxsus professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	Ish joyida trening va seminarlar hamda qisqa muddatli o'quv kurslari	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:		
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:		
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi	Kasbning nomi
	5	Agronom (o'rta malakali)
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
H1.5-Dala ekinlarini yetishtirish	H1.01.5-Dala ekinlarini yetishtirishni texnologik xaritalarga muvofiq tashkil etish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Dala ishlarini bajarishning ishchi reja-grafiklarini ishlab chiqish
		2. Xo'jalik va bo'limlarda dala ekinlarini yetishtirishni tashkil etish uchun topshiriqlarni maxsus reja-grafikka muvofiq ishlab chiqish
		3. Xo'jalikning ishchilariga ishlab chiqarish topshiriqlarini bajarish bo'yicha yo'riqnoma berish
		4. Texnologik jarayonlarni bajarish sifatini nazorat qilish va aniqlangan nuqson va kamchiliklarni bartaraf etish
		5. Hujjatlarni rasmiylashtirish va hisobotlarni tuzish
		Ko'nikmalar:
		Texnologik jarayonlarni o'tkazishning ketma-ketligi va taqvim bo'yicha muddatlarini amaldagi ob-havo sharoitlarini hisobga olgan holda belgilash
		Texnologik xarita asosida har bir texnologik tadbir bo'yicha ishlarning umumiy hajmini bajarish uchun ishlab chiqarish vositalari va ishchi kuchiga bo'lgan ehtiyojni aniqlash
		Bo'limlarda faoliyat yurituvchi ishchi xodimlar uchun bir smenada bajarish lozim bo'lgan ish turlari va hajmini aniqlash
		Xo'jalik ishchilariga topshiriqlar va ularni bajarish bo'yicha aniq yo'riqnomalar berish

		Texnologik jarayonlar sifatini nazorat qilish
		Texnologik tadbirni bajarish uchun tuproqqa ishlov berish va ekish agregatlarini texnik tartibga solish
		Bilimlar:
		Dala ekinlarini ochiq dalada va g'ozga qator orasiga yetishtirish texnologiyalari
		Dala ekinlarni yetishtirish bo'yicha texnologik tadbir o'tkazishning eng maqbul muddatlari
		Qishloq xo'jaligi mexanizatsiyalashtirilgan va qo'l mehnati uchun smenalik ishlash me'yorlari
		Texnologik jarayonlarni texnologik xaritalarga, GOSTlar va reglamentlarga muvofiq holda bajarishning sifatiga qo'yiladigan talablari
		Texnologik jarayonlar sifatini nazorat qilish usullari
		Texnologik jarayonlarni amalga oshirish uchun mashina va mexanizmlardan foydalanishga qo'yilgan talablar
		Mehnatni muhofaza qilish qoidalari
	H1.02.5- Vegetatsiya davomida o'simliklarning rivojlanish jarayonini nazorat qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Dala ekinlarining vegetatsiya davri davomida o'simliklar rivojlanishini nazorat qilish dasturini ishlab chiqish
		2. O'simliklar rivojlanishining fenologik fazalarini aniqlash asosida texnologik tadbirlar o'tkazishning taqvim bo'yicha muddatlarini belgilash
		3. Dala ekinlarining holati, stress sharoitiga chidamliligi, barqaror o'sishini oshirish uchun baholash
		4. Vegetatsiya davri davomida dala ekinlarning qator oralariga ishlov berishni nazorat qilish
		5. Dala ekinlarni sug'orish muddati va me'yorlarini aniqlash, sug'orishda suv va resurstejamkor texnologiyalarni qo'llash va monitoring o'tkazish
		6. O'simliklarni begona o'tlardan himoya qilish tizimini takomillashtirish uchun begona o'tlarning turlari bo'yicha tarkibi va ekin maydonlarining begona o'tlar bilan qoplanganlik darajasi, tuproqda begona o'tlar urug'larining zaxirasini aniqlash
		7. O'simliklarni zararkunandalardan himoya qilish tizimini takomillashtirish maqsadida zararkunandalar turlari bo'yicha tarkibi, ularning populyatsiyalarining zichligi, zararlilik va o'simliklarga ziyon keltirish darajasini aniqlash
		8. O'g'itlarni qo'llash tizimini takomillashtirish maqsadida o'simliklarni majmuaviy holda tashxislash
		9. Vegetatsiya davri davomida o'simliklarning rivojlanishini nazorat qilish jarayonida olingan natijalarni qayta ishlash va tahlil qilish
		10. Tahlil asosida o'simlikchilikda texnologik jarayonlarni taqsimlash bo'yicha takliflarni ishlab chiqish

		Ko'nikmalar:
		Dala ekinlarning holati, ekin maydonlarining fitosanitariya holati, tuproq holatini nazorat qilish
		Vegetatsiya davri davomida o'simliklarning rivojlanishini nazorat qilishning eng maqbul muddatlarini aniqlash
		O'simliklarning morfologik belgilarini tahlil qilish asosida rivojlanishining fenologik fazalarini aniqlash
		Dala ekinlarining hosilni yig'ib olishga tayyorligini tahlil qilish
		Yig'im-terim ishlarini rejalashtirish uchun hosilni yig'ib olishdan oldin dala ekinlarining hosildorligini aniqlash
		Dala ekinlarining holatini baholashning sifat va miqdor usullaridan foydalanish
		Madaniy o'simliklar va begona o'tlarning guruhlar va turlarini ularning holati va tashqi belgilariga ko'ra identifikatsiyalash
		Dala ekinlarning begona o'tlar bilan qoplanganlik darajasini vizual va miqdoriy usullar bilan aniqlash
		Dala ekinlarning zararkunandalar va kasallik bilan zararlanganligini identifikatsiyalash
		Zararkunandalar va kasalliklarning tarqalganlik darajasi, zararlilik va ziyon keltirganlik darajasini aniqlash
		Dala sharoitida tuproqni va o'simliklarni tashxislashda maxsus uskunalardan foydalanish
		Bilimlar:
		Qishloq xo'jaligi o'simliklarning holati, tashqi muhit omillarining ta'siri va o'tkazilayotgan agrotexnik tadbirlar o'rtasidagi sabab-oqibat-aloqa bog'lanishlari
		Dalalar tarixi to'g'risida ma'lumotlarning elektron bazasini yuritish tartibi
		Rivojlanishning turli fazalarida o'simliklar rivojining fenologik fazalari va o'simliklarning morfologik belgilari
		Dala ekinlarning yig'im terim ishlarini o'tkazish jarayonida rivojlanish fazalari
		Dala ekinlarning yetilish davridagi o'ziga xos biologik xususiyatlari
		Ekinlarning umumiy holati, dalada unib chiqqanlik holati, turishining siyrakligi (zichligi), kuzgi va ko'p yillik ekinlar qishlashining umumiy holatini aniqlashning vizual va miqdoriy usullari
		Madaniy va begona o'simliklarning morfologik belgilari
		Dala ekinlari maydonlarida begona o'tlar o'sish-rivojlanish xususiyatlari
		Dala ekinlarining zararkunanda va kasalliklari, ularning zarar keltirish darajasi
		Dala ekinlarining begona o'tlar, kasalliklar va zararkunandalarining hisobini olish usullari
		O'simliklarning rivojlanishi jarayonida olingan

		ma'lumotlarni qayta ishlash va tahlil qilish tartibi
		Mehnatni muhofaza qilish qoidalari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. O'z harakatlari va ish natijalari uchun javobgarlik 2. Zarurat tug'ilganda, muammolarni bartaraf etish bo'yicha mustaqil qarorlar qabul qilish
H2.5-Urug' ekish	H2.01.5-Yerni ekishga tayyorlash	Mehnat harakatlari:
		1. Kuzgi dala ekinlari uchun yerni ekishga tayyorlash
		2. Bahorgi dala ekinlari uchun yerni ekishga tayyorlash
		3. Dala ekinlarini takroriy ekin sifatida yetishtirish uchun yerni ekishga tayyorlash
		Ko'nikmalar:
		Dala ekinlari uchun yerga asosiy ishlov berish agregatlarini tanlash va ishga tayyorlash
		Ekishdan oldin tuproqqa begona o'tlarga qarshi gerbitsid qo'llash
		Bilimlar:
		Donli ekinlar uchun yerga asosiy ishlov berish usullari, muddatlari, me'yorlari
		Ekishdan oldin tuproqqa begona o'tlarga qarshi qo'llaniladigan gerbitsid turlari, ularni qo'llash me'yorlari
	H2.02.5-Urug'ni ekishga tayyorlash	Mehnat harakatlari:
		1. Urug'larni ekishdan oldin dorilash
		2. Urug'larni turli zararlanishga qarshi qo'shimcha dorilash
		Ko'nikmalar:
		Urug'larni ekishdan oldin dorilash jarayonida maxsus beton va plyonkali hovuzchalardan foydalanish
		Urug'larni dorilash jarayonida ishlatiladigan turli preparatlar va asbob-uskunalaridan foydalanish
		Bilimlar:
		Urug'larni ekishdan oldin dorilash usullari, muddatlari va me'yorlari
	H2.02.5-Urug'ni ekish	Urug'larni ekishdan oldin dorilash jarayonida ishlatiladigan preparatlar, asbob-uskunalarining turlari va ulardan foydalanish tartibi
		Mehnat harakatlari:
		1. Urug'larni maxsus maydonchalardan mashinalarga yuklash
		2. Urug'larni don seyalkalariga solish, ekish agregatlarini rostlash
		3. Urug'larni ekish
		Ko'nikmalar:
		Urug'larni mashinalarga ortish va seyalkalarga solish va ekish
		Urug'larni mashinalarga ortish va seyalkalarga solish va ekish jarayonida foydalaniladigan texnika va agregat turlaridan foydalanish

		Bilimlar:
		Urug'ni ekish jarayonini amalga oshirish uchun maqbul ekish chuqurligi, tuproq namligi, ekish usuli, me'yori va muddatlari
		Urug' ekish jarayonida foydalaniladigan texnika va agregat turlari hamda ulardan foydalanish tartibi
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. O'z harakatlari va ish natijalari uchun javobgarlik
H3.5-Ekinlarni parvarishlash	H3.01.5-Qatqaloqqa qarshi kurash	Mehnat harakatlari:
		1. Qatqaloqqa qarshi kurashish uchun zarur texnikalarni ishga tayyorlash
		2. Maysalanish davrida qatqaloqqa qarshi boronalash
		Ko'nikmalar:
		Qatqaloqqa qarshi kurashish uchun zarur texnikalarni sozlash va ulardan samarali foydalanish
		Maysalanish davrida qatqaloqqa qarshi sifatli boronalash
		Bilimlar:
		Qatqaloq hosil bo'lish sabablari, unga qarshi kurashish va oldini olish tadbirlari
		Qatqaloqqa qarshi kurashish muddatlari, usullari va texnologiyasi
	H3.02.5-Yaganalash	Mehnat harakatlari:
		1. Ekin maydonlarida qiyg'os unib chiqqan ko'chatlarni yaganalash
		2. Ekin maydonlaridagi ko'chatlarni qo'lda yaganalash
		Ko'nikmalar:
		Turli ekish usullari bo'yicha ko'chatlarni yaganalash
		Yaganalashda haqiqiy ko'chat qalinligini belgilash
		Bilimlar:
		Turli ekish usullari bo'yicha ko'chatlarni yaganalash tartibi
		Navlar bo'yicha yaganalash usullari va tartibi
		Ekish muddatlariga qarab yaganalashni o'tkazish jarayonini tashkil etish tartibi
	H3.03.5-Qator oralariga ishlov berish	Mehnat harakatlari:
		1. Dala ekinlari qator oralarini yumshatish
		2. Dala ekinlari qator oralarini chuqur yumshatish
		Ko'nikmalar:
		Dala ekinlari qator oralariga ishlov berishda texnikalardan foydalanish
		Dala ekinlari qator oralariga ishlov berish
		Dala ekinlari qator oralariga ishlov berishning zamonaviy usullaridan foydalanish
		Bilimlar:
		Dala ekinlari qator oralariga ishlov berishning ahamiyati
		Dala ekinlar qator oralariga ishlov berish soni va muddatlari, turlari, usullari

		Dala ekinlar qator oralariga ishlov berishni o'tkazish texnologiyasi
	H3.04.5-Ekinlarni o'g'itlar bilan oziqlantirish	Mehnat harakatlari:
		1. O'g'itlarning qo'llaniladigan ishchi miqdorini tayyorlash
		2. O'g'itlar bilan oziqlantirish uchun kerakli texnika va asbob-uskunalarini sozlash
		3. O'simliklarni o'g'itlar bilan oziqlantirish
		Ko'nikmalar:
		O'g'itlar bilan oziqlantirish uchun kerakli miqdorni tayyorlash
		O'g'itlar bilan oziqlantirishda texnika va asbob-uskunalaridan foydalanish
		O'g'itlar bilan oziqlantirishni samarali amalga oshirish
		Bilimlar:
		O'g'itlar bilan oziqlantirishning ahamiyati
		O'g'itlar bilan oziqlantirish muddatlari
		O'g'itlar bilan oziqlantirish usullari va me'yorlari
		O'g'itlar bilan oziqlantirish texnologiyasi
	H3.05.5-Ekinlarni sug'orish	Mehnat harakatlari:
		1. Dala ekinlarini sug'orish
		2. Keng qatorlab ekiladigan dala ekinlari uchun dalani sug'orishga tayyorlash
		3. Sug'orish texnikalarini rostdash va ishga tayyorlash
		4. Keng qatorlab ekiladigan dala ekinlarni sug'orish
		Ko'nikmalar:
		Dala ekinlarning holatiga qarab suvga bo'lgan ehtiyojini aniqlash
		Dala ekinlarni sug'orish muddati, me'yorlari va usullarini belgilash
		Dala ekinlarni sug'orishda zarur texnika va uskunalaridan samarali foydalanish
		Dala ekinlarni sug'orish jarayonini xavfsiz tashkil etish
		Bilimlar:
		Dala ekinlarning biologik jihatdan namlikka talabi
		Dala ekinlarni sug'orish muddatlari, usullari va me'yorlari
		Dala ekinlarni sug'orishda foydalaniladigan inshoot, texnika va asbob-uskuna turlari va ishlash tamoyillari
		Dala ekinlarni sug'orish texnologiyasi
	H3.06.5-Stimulyatorlarni qo'llash	Mehnat harakatlari:
		1. Biologik preparatning ishchi eritmalarini tayyorlash
		2. Biologik preparatlarni qo'llashda ishlatiladigan asbob-uskuna va texnikalarni sozlash
		3. Dala ekinlarida biologik preparatlarni qo'llash
		Ko'nikmalar:
		Dala ekinlari holatiga qarab maqbul biologik preparatlarni tanlash

		Dala ekinlari turi va holatiga biologik preparatlarni qo'llash muddatlari, usullari va me'yorlarini belgilash
		Dala ekinlarida biologik preparatlarni qo'llashda zamonaviy asbob-uskuna va texnikalardan foydalanish
		Dala ekinlarda biologik preparatlarni qo'llash tadbirini amalga oshirish
		Bilimlar:
		Dala ekinlarida qo'llaniladigan biologik preparatlar turlari va ularning tavsifi
		Dala ekinlarida biologik preparatlarni qo'llash muddatlari, usullari va me'yorlari
		Dala ekinlarda biologik preparatlarni qo'llashda ishlatiladigan asbob-uskunalar, texnikalar va ularning ishlash tamoyillari
		Dala ekinlarda biologik preparatlarni qo'llash jarayonini tashkil etish tartibi va texnologiyasi
	H3.07.5-Dala ekinlarini kasallik va zararkunandalardan himoya qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Dala ekinlarni kasallik va zararkunandalardan himoya qilishda ishlatiladigan kimyoviy preparatlarning ishchi eritmalarini tayyorlash
		2. Dala ekinlarni kasallik va zararkunandalardan himoya qilishda ishlatiladigan asbob-uskunalar va texnikalarni ishga tayyorlash, biologik kurash vositalarini tayyorlash
		3. Dala ekinlarni kasallik va zararkunandalardan kimyoviy himoya qilishda ishlatiladigan preparatlarni qo'llash
		4. Dala ekinlarni kasallik va zararkunandalardan himoya qilishda biologik kurash vositalarini qo'llash
		Ko'nikmalar:
		Dala ekinlari dalasidagi kasallik va zararkunandalar hisobga olish, zararlanish darajasini aniqlash
		Kasallik va zararkunandalarga qarshi ishlatiladigan kimyoviy preparatlarning ishchi eritmalarini va biologik vositalarni tayyorlash
		Kasallik va zararkunandalarga qarshi kurashda ishlatiladigan asbob-uskunalar va texnikalarni ishga tayyorlash
		Kasallik va zararkunandalarga qarshi preparatlarni purkash, biologik vositalarni qo'llash
		Bilimlar:
		Dala ekinlari dalasidagi kasallik va zararkunandalarni hisobga olish, zararlanish darajasini aniqlash usullari
		Kasallik va zararkunandalarning biologiyasi va ularga qarshi kurashish chora-tadbirlari
		Kasallik va zararkunandalarga qarshi ishlatiladigan kimyoviy preparatlarning ishchi eritmalarini va biologik vositalarni tayyorlash texnologiyasi
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Ish natijalari uchun javobgarlik

H4.5-Hosilni yig'ish	H4.01.5-Dala ekinlari hosilini yig'ishga tayyorgarlik ko'rish va yig'ish	Mehnat harakatlari:
		1. Dalani hosil yig'ishga tayyorlash
		2. Urug'chilik dalalarini hosil yig'ishga tayyorlash
		3. Hosil yig'ish kombaynlari va texnikalarini ishga tayyorlash
		4. Hosilni yig'ish
		Ko'nikmalar:
		Ekin turlari va yetishtirish maqsadiga qarab dalani hosil yig'ishga tayyorlash
		Urug'chilik dalalarini hosil yig'ishga tayyorlash
		Hosil yig'ish kombaynlari va texnikalaridan foydalanish
		Hosil yig'ish tadbirlarini o'z vaqtida sifatli o'tkazish
		Bilimlar:
		Kuzgi muddatda ekilgan dala ekinlari hosilini yig'ish texnologiyasi
		Bahorgi muddatda ekilgan dala ekinlari hosilini yig'ish texnologiyasi
		Lalmi yerlarda yetishtirilgan dala ekinlari hosilini yig'ish texnologiyasi
		Takroriy ekin sifatida ekilgan dala ekinlari hosilini yig'ish texnologiyasi
		Ko'p o'rimli dala ekinlari hosilini yig'ish texnologiyasi
		Sabzavot sifatida va konserva tayyorlash uchun ishlatiladigan ayrim dala ekinlari dumbul pishgan mevalarini yig'ish texnologiyasi
		Dala ekinlari dalalarini hosil yig'ishga tayyorlash tartibi hamda foydalaniladigan kombaynlar, texnikalar, asbob-uskunalar turlari va ularning ishlash tamoyillari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Dala ekinlari hosilini yig'ishtirishda to'liq mas'uliyat
H5.5-Kuzgi-qishki tadbirlarni amalga oshirish	H5.01.5-Kuzgi shudgor ostiga mineral va organik o'g'itlarni qo'llash	Mehnat harakatlari:
		1. Mineral va organik o'g'itlarni tayyorlash
		2. Shudgor ostiga mineral va organik o'g'itlarni solish
		Ko'nikmalar:
		Mineral va organik o'g'it turlarini tanlash va maydon birligiga mos miqdorini belgilash
		Shudgorlashdan oldin yerga mineral va organik o'g'itlarni belgilangan tartibda solish
		Bilimlar:
		Kuzgi shudgorlashda qo'llaniladigan mineral va organik o'g'itlarning turlari, xususiyatlari, qo'llash me'yorlari
		Mineral va organik o'g'itlarni tayyorlash va qo'llash tartibi
	H5.02.5-Kuzgi shudgorlash	Mehnat harakatlari:
		1. Shudgorlash texnikalarini ishga tayyorlash
		2. Shudgorlash agrotadbirlarini o'tkazish
		Ko'nikmalar:
		Shudgorlash texnikalarini sozlash va ulardan samarali

		foydalanish
		Shudgorlash agrotadbirlarini o'tkazishda mehnatni muhofaza qilish qoidalariga rioya qilish
		Bilimlar:
		Ekin turlari va yetishtirish maqsadiga qarab shudgorlash muddati, shudgor chuqurligi, shudgorlash texnologiyasi
		Mintaqalar va hududlarning tuproq-iqlim sharoiti
	H5.03.5-Sho'r yuvish, yaxob berish, ariq va zovurlarni tozalash	Mehnat harakatlari:
		1. Sho'r yuvish va yaxob berish uchun yerni tayyorlash
		2. Ariq va zovurlarni tozalash
		Ko'nikmalar:
		Sho'r yuvish, yaxob berish uchun yerni, ariq va zovurlarni tayyorlash
		Sho'r yuvish, yaxob berish tadbirlarini xavfsizlik talablariga muvofiq o'tkazish
		Bilimlar:
		Sho'r yuvish, yaxob berish muddatlari, me'yori
		Sho'r yuvish, yaxob berish uchun yerni, ariq va zovurlarni tayyorlash tartibi
		Sho'r yuvish, yaxob berish tadbirlarini tashkil etish va o'tkazish tartibi
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Ish natijalari uchun to'liq javobgarlik
		2. Zarurat tug'ilganda, muammolarni bartaraf etish bo'yicha mustaqil qarorlar qabul qilish
	Texnik va/yoki texnologik talab	
	Sho'r yuvish va yaxob berish asbop-uskunalarini sozlash	

Kasbning nomi:	Suv tejovchi texnologiyalar agronomi	
Mashg'ulot nomining kodi:	31421	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	5	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar:	Malakani baholash tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Qishloq xo'jaligi, agronomiya, melioratsiya yoki o'simlikshunoslik sohasida kamida 1 yillik umumiy ish staji	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:	Ochiq havoda (dalalarda, issiqxonalarda) va ba'zan qurg'oqchil yoki og'ir iqlim sharoitlarida ishlashga qarshi tibbiy cheklovlar mavjud emasligi	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	o'rta maxsus professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	Ish joyida trening va seminarlar hamda qisqa muddatli o'quv kurslari	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:		
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:		
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi	Kasbning nomi
	5	Sug'orish loyihachisi
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
K1.5-Ekinlarni sug'orishning texnologiyalarini ishlab chiqish	K1.01.5-Ekinlarni suvga bo'lgan talabini o'rganish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Dala ekinlarini sug'orish tizimini tashkil qilish
		2. Sabzavot ekinlarini sug'orish tizimini tashkil qilish
		3. Yem-xashak ekinlarini sug'orish tizimini tashkil qilish
		4. Poliz ekinlarini sug'orish tizimini tashkil qilish
		5. Intensiv bog'larni sug'orish tizimini tashkil qilish
		Ko'nikmalar:
		Dala ekinlarining suvga bo'lgan talabini o'rganish va sug'orish turini tanlash
		Sabzavot ekinlarining suvga bo'lgan talabini o'rganish va sug'orish turini tanlash
		Yem-xashak ekinlarining suvga bo'lgan talabini o'rganish va sug'orish turini tanlash
		Poliz ekinlarining suvga bo'lgan talabini o'rganish va sug'orish turini tanlash
		Intensiv bog'larda suvga bo'lgan talabni o'rganish va sug'orish turini tanlash
		Bilimlar:
		Ekinlarning suvga bo'lgan talablarini aniqlash usullari
		Ekinlarni sug'orish tartibi
		Ekinlarni maqbul sug'orish turlari
		Sug'oriladigan dalalarda sug'orish tarmoqlarini joylashtirish tartibi
		Ekinlarning sug'orish davomiyligi
		Ekinlarni sug'orishda sug'orishlar orasidagi muddatlar

	K1.02.5-Ekinlarni suvga bo'lgan talabidan kelib chiqib sug'orishning maqbul turini tanlash	Mehnat harakatlari:
		1. Suv tejoychi texnologiyalarni loyihalashtirish
		2. Suv tejoychi texnologiyalarni dalalarga joylashtirish
		3. Suv tejoychi texnologiyalardan foydalanish
		4. Suv tejoychi texnologiyalar ish faoliyatini nazorat qilish
		Ko'nikmalar:
		Ekinlarni sug'orishda suv tejoychi texnologiyani to'g'ri tanlash
		Suv tejoychi texnologiyalarni dalalarga to'g'ri o'rnatish
		Suv tejoychi texnologiyalar joylashtirilgan dalalarni nazorat qilish
		Suv tejoychi texnologiyalar qurilmalarini almashtirish
		Suv tejoychi texnologiyalarni belgilangan mahalliy va xalqaro talablarga asosan qo'llash
		Bilimlar:
		Suv tejoychi texnologiyalarni loyihalashtirish tamoyillari
		Resurstejamkor texnologiyalar xususiyatlari
		Suv tejoychi texnologiyalarini o'rnatishga qo'yilgan talablar
		O'rnatilgan suv tejoychi texnologiyalarni nazorat qilish tartibi
		Suv tejoychi texnologiyalar qurilmalarini ishlash tamoyillari
		Suv tejoychi texnologiyalar bilan ishlashda texnika xavfsizligi va mehnatni muhofaza qilish qoidalari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Ekinlarning suvga bo'lgan talabini to'g'ri belgilashda javobgarlik
		2. Ekinlarni maqbul sug'orish tizimini tanlashda mas'uliyat
		3. Sug'orish tizimlarini tashkil qilishda mustaqil qarorlar qabul qilish
K2.5-Ekinlarni sug'orishning texnologiyalarini joriy qilish	K2.01.5-Zamonaviy suv tejoychi sug'orish tizimini joriy qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Tomchilatib sug'orish tizimini joriy qilish
		2. Yomg'irlatib sug'orish tizimini joriy qilish
		3. Tuproq ostidan sug'orish tizimini joriy qilish
		4. Diskret sug'orish tizimini joriy qilish
		5. Aerozol sug'orish tizimini joriy qilish
		Ko'nikmalar:
		Sug'orish tizimlarini loyihalash va o'rnatish
		Sug'orish tizimlarini diagnostika qilish va ularga texnik xizmat ko'rsatish
		Suv resurslarini boshqarish
		Avtomatlashtirilgan tizimlardan foydalanish
		Ekologik standartlarga rioya qilish
		Jamoaviy va hamkorlikda ishlash
		Bilimlar:
		Sug'orish texnologiyalari asoslari
		Tuproq va ekinlarning suvga bo'lgan ehtiyojini aniqlash

		usullari
		Gidravlika va suv taqsimoti tamoyillari
		Sug'orish tizimlarining ekologik va iqtisodiy jihatlari
		Sug'orish tizimlari bo'yicha mahalliy va xalqaro standartlar
	K2.02.5- Zamonaviy suv tejavchi sug'orish tizimidan foydalanish	Mehnat harakatlari:
		1. Zamonaviy suv tejavchi sug'orish tizimini loyihalashtirish
		2. Zamonaviy suv tejavchi sug'orish tizimini o'rnatish
		3. Zamonaviy suv tejavchi sug'orish tizimini nazorat qilish
		Ko'nikmalar:
		Innovatsion sug'orish tizimlarini loyihalashtirish
		Sug'orish tizimlarini o'rnatishning zamonaviy usullaridan foydalanish va ularni sozlash
		Tizimni monitoring qilish va boshqarish
		Nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish
		Suv resurslarini optimallashtirish
		Ma'lumotlarni tahlil qilish
		Bilimlar:
		Sug'orish tizimlarining tuzilishi va ishlash tamoyillari
		Gidravlika asoslari
		Tuproq va ekinlarning suvga ehtiyojini aniqlash usullari
		Avtomatlashtirilgan texnologiyalar ishlash tamoyillari
		Ekologik va normativ talablar
		Texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlashning tayanch usullari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Zamonaviy suv tejavchi sug'orish tizimini loyihalashtirish va joriy qilishda to'liq mas'uliyat va javobgarlik
Texnik va/yoki texnologik talab		Diskret (pulsar) sug'orish tizimi uskunalari, tomchilatgichlar (drippers), namlik sensorlari va boshqa zamonaviy avtomatik boshqaruv tizimlaridan samarali foydalanish

V. Kasbiy standartning texnik ma'lumotlari
5.1. Kasbiy standartni ishlab chiqishda ishtirok etgan tashkilot (korxona)lar to'g'risida ma'lumot

№	Ishlab chiquvchilar to'g'risida ma'lumot	
	Ish joyi va lavozimi	Familiyasi, ismi, otasining ismi
1	Qishloq xo'jaligi vazirligi Ilm-fan, innovatsiyalar va ta'limni rivojlantirish boshqarmasi kasbiy malakalarni rivojlantirish bo'yicha bosh mutaxassisi	Suvanqulov Shohhusan Muxammad o'g'li
2	Toshkent davlat agrar universiteti O'quv-uslubiy boshqarmasi bosh mutaxassisi	G'afurov Jahongir Majid o'g'li
3	Toshkent davlat agrar universiteti O'simlikshunoslik va moyli ekinlar kafedrası dotsenti	Tog'ayeva Sarvinoz Suyunovna
4	Toshkent davlat agrar universiteti Sabzavotchilik va issiqxona xo'jaligini tashkil etish kafedrası mudiri	Yunusov Saloxiddinjon Adxamovich
5	Toshkent davlat agrar universiteti Mevachilik va uzumchilik kafedrası mudiri	Namozov Ixtiyor Choriyevich
6	Toshkent davlat agrar universiteti O'simliklarni himoyasi va karantini kafedrası dotsenti	Raximov Uchkun Xamrayevich
7	Toshkent davlat agrar universiteti Qishloq xo'jaligi ekinlari seleksiyasi va urug'chiligi kafedrası dotsenti	Toreyev Fozilbek Nurullayevich
8	Toshkent davlat agrar universiteti Dehqonchilik va melioratsiya kafedrası dotsenti	Xikmatov Sherzod Tuxtamurodovich
9	"Semrug' Cluster" MCHJ urug'chilik klasteri rahbari ish boshqaruvchi	Movlonov Farrux Boxodirovich